

לא היה כמחזה הזה... עינינו לא נשארו יבשות כאשר העולים החלו לרדת ממטוסייהם. משפחה אחר משפחה, ובתוכן ילדים יפי תואר. בעלי העיניים הגדולות והמקסימות... משרגלם דרכה על הארץ הם השתטחו עליה והחלו לשאת תפילה. אינני יודע אם הארץ רעדה. אבל אני בטוח שההיסטוריה רעדה. ואנחנו עמדנו פעורי פה, קרועי עיניים והלומי לב למראה הנס הזה... דבר כזה לא קרה לאף עם אחר..."

(שמעון פרס ז"ל, מתוך דבריו בטקס האזכרה הממלכתי לנספים במסע לארץ, התש"ע)

לפני כעשור זכיתי לעמוד בראש משלחת לאתיופיה. היתה זו נסיעה של שלושה שבועות, במסגרת מיזם של הסוכנות היהודית. קשה להעריך מה אנחנו השארנו שם, אך בנו הותירו הימים הללו רושם עז, תובנות וזיכרונות רבים. לו היה עליי לסכם את הביקורים בבית הכנסת, בגן הילדים, בבתי העלמין, בכפרים, במחנה האוהלים של הממתינים לאישור עלייה, הייתי מסתפק בחמש מילים של אהוד בנאי: "ואני, בעיניהם, ראיתי איזה אור". היום, כ"ז בחשוון ה-28 - בנובמבר, מצויין חג הסיגד. החג נסוב סביב הקריאה בתורה ומסירתה מדור לדור, חידוש הברית בין עם ישראל ואלוהיו, ובעיקר - הגעגוע לארץ ישראל. הערגה והשאיפה לעתיד טוב יותר בירושלים חיזקה את בני הקהילה האתיופית בימים הקשים ובתלאות הדרך עד להגעתם לציון, וסייעה להם לשמור על זהותם. על חג הסיגד לשמש עבור כולנו תזכורת לעוצמתו הרוחנית של העם היהודי וליכולתו לשמור על זהותו לאורך אלפי שנים.

בתוך פסיפס הקהילות היהודיות שהתקיימו עד לימי התקומה הנוכחית, ראויה קהילת יהודי אתיופיה למקום מיוחד, שכן היא שמרה על הכיסופים והזהות מימי בית ראשון ועד לימינו אנו. שימור המורשת, היכולת למסור מדור לדור את המנהגים, את ההלכות והכמיהה לציון - כל אלה צריכים להוות מקור כוח והשראה בימים אלה עבור המשרתים בצה"ל ובוודאי שלמען החברה הישראלית כולה. הבחירה לעצור ולהתבונן על מנהגיו של חג הסיגד היא גם הזדמנות להיזכר בכך שהאחדות הישראלית, המאותגרת כל כך בשנים האחרונות, נשענת על חוזקו של פסיפס עשיר בתרבויות ומסורות שהן חלק משלם אחד; שיש להן שורש משותף. לכור ההיתוך הבן-גוריוני היה תפקיד חשוב בראשית דרכנו, אך ברבות השנים אנו יודעים להכיר גם בחשיבותו של השוני.

זהו שוני שאינו בא על חשבון הזהות המשותפת, אלא עושר ומגוון שמהווים דווקא מקור של עוצמה. אין מקומות רבים בחברה הישראלית, שבהם באה השונות הזו לידי ביטוי בדרך בה משמעותית, מלכדת ויפה כפי שמתקיים הדבר בצה"ל.

הכמיהה, הגעגוע אל הבית, מעלים בלב ובנפש גם את פניהם ושמותיהם של החטופים והחטופות, אחינו ואחיותינו היקרים שמוחזקים בעזה. נזכור את מחויבותנו העמוקה להשבתם, נתמוך במשפחותיהם ונתחייב להמשך השיקום של חבלי הארץ שנפגעו במלחמה וישונו לפרוץ. צה"ל ימשיך לפעול ולהילחם כדי לאפשר לאזרחי מדינת ישראל לחיות חיי חירות, שגשוג וצמיחה. שנזכה לבנות ולהיבנות.

'מלקם סגד בהל' - חג סיגד שמח

תא"ל סמואל בומנדיל קצין החינוך והנוער הראשי

איגרת קצין החינוך והנוער הראשי